

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Seimo
kontrolieriams
Augustinui Normantui

2021-06- _____ Nr. _____
I 2021-06-08 _____ Nr. 4D-2020/1-730/3D-1474

DĖL REKOMENDACIJŲ VYKDYMO

Pagal kompetenciją išnagrinėjome Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių 2021-06-08 pažymos Nr. 4D-2020/1-730 „Dėl _____ skundo prieš Marijampolės savivaldybės administraciją, Nacionalinę žemės tarnybą prie Žemės ūkio ministerijos ir Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos“ (toliau – Pažyma) 52.2.1, 52.2.2 ir 52.2.3 papunkčiuose pateiktas rekomendacijas.

Pažymos nagrinėjimo metu nustatėme, kad _____ (toliau – pareiškėja) ir _____ nuosavybės teise priklausantis žemės sklypas (kadastro Nr. _____), esantis _____, Marijampolėje, suformuotas ir įregistruotas Nekilnojamojo turto registre ir Nekilnojamojo turto kadastrė, 1998 m. atlikus kadastrinius matavimus, žemės sklypo ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinatas nustatant vietinėje koordinacių sistemoje.

Atsakydami į Pažymos 52.2.1 papunktyje nurodytas rekomendacijas, pažymime, kad Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad žemės sklypų kadastriniai matavimai atliekami nustatant žemės sklypų ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinatas valstybinėje koordinacių sistemoje.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai), nustatyta tvarka, kadastriniai matavimai turi būti atlikti nuo valstybinio geodezinio pagrindo (GPS 1, 2 ir 3 klasių tinklų) ar nuo Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos nuolatinių stočių

tinklo (toliau – LitPOS) valstybinėje koordinacijų sistemoje. Šis valstybinis geodezinis pagrindas leidžia nustatyti taško padėtį valstybinio geodezinio pagrindo punktų atžvilgiu 5 cm tikslumu.

Lietuvos miestų ir gyvenviečių geodezinis pagrindas (geodezinis tinklas) iki 1990 metų buvo sudarytas vietinėje koordinacijų sistemoje. Šis geodezinis pagrindas nėra vienalytis, jis buvo sudaromas atliekant matavimus skirtingais laikotarpiais ir įvairiais metodais, dėl to punktų koordinatės nustatytos su paklaidomis. Taip pat šio tinklo susiejimo su valstybiniu geodezinio pagrindu tikslumas neužtikrina Nuostatais nustatytų reikalavimų matavimo tikslumo atliekant nekilnojamųjų daiktų kadastrinius matavimus nuo vietinio tinklo punktų. Perskaičiuojant koordinates iš vietinės koordinacijų sistemos į valstybinę koordinacijų sistemą, neatliekant kontrolinių matavimų, paklaidos nėra eliminuojamos, todėl koordinatės, nustatytos vietinėje koordinacijų sistemoje ir perskaičiuotos į valstybinę koordinacijų sistemą gali skirtis nuo koordinacijų, nustatytų matuojant nuo valstybinio geodezinio pagrindo (GPS 1, 2 ir 3 klasių tinklų) punktų ar nuo LitPOS valstybinėje koordinacijų sistemoje. Dėl šių koordinacijų skirtumų ir gali atsirasti žemės sklypų ribų pasikeitimai, t. y. vietovėje esančios žemės sklypų ribos gali skirtis nuo Nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje pažymėtų žemės sklypų ribų.

Vadovaujantis Nekilnojamojo turto kadastrinių matavimų ir kadastro duomenų surinkimo bei tikslinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 522 „Dėl Nekilnojamojo turto kadastrinių matavimų ir kadastro duomenų surinkimo bei tikslinimo taisyklių“ (toliau – Taisyklės), 30 punktu, atstatant sunaikintus anksčiau geodeziniais prietaisais išmatuotų žemės sklypų riboženklius, pradiniais punktais turi būti naudojami tos pačios koordinacijų sistemos pagrindo punktai, kaip ir atliekant ankstesnius kadastrinius matavimus. Tokiu būdu atstačius žemės sklypo riboženklius, turi būti atlikti kontroliniai kadastriniai matavimai nuo valstybinio geodezinio pagrindo (GPS 1, 2 ir 3 klasių tinklų) punktų ar nuo LitPOS valstybinėje koordinacijų sistemoje.

Pažymėtina, kad sunaikintiems anksčiau geodeziniais prietaisais išmatuotiems žemės sklypų riboženkliams atstatyti nenaudotinos valstybės įmonės Registrų centro perskaičiuotos koordinatės iš vietinės koordinacijų sistemos į valstybinę koordinacijų sistemą, kadangi dėl pirmiau minėtų priežasčių pagal šias koordinates atstatant žemės sklypo riboženklius vietovėje gali atsirasti žemės sklypo ribų nesutapimų (persidengimų).

Siekiant nustatyti konkrečius žemės sklypų riboženklių koordinacijų nesutapimus, atsiradusius perskaičiuojant koordinates iš vietinės koordinacijų sistemos į koordinacijų sistemą, reikia naudojant tos pačios koordinacijų sistemos pagrindo punktus, kurie buvo naudojami pradiniais punktais ankstesniuose kadastriniuose matavimuose, atstatyti žemės sklypų riboženklių padėtis vietovėje, atlikti atstatytų žemės sklypų riboženklių kontrolinius matavimus nuo valstybinio geodezinio pagrindo (GPS 1, 2 ir 3 klasių tinklų) punktų ar nuo LitPOS valstybinėje koordinacijų sistemoje. Palyginus žemės sklypų riboženklių koordinates, perskaičiuotas iš vietinės koordinacijų sistemos į valstybinę koordinacijų sistemą, su tų pačių riboženklių koordinatėmis, nustatytomis atlikus

kontrolinius matavimus nuo valstybinio geodezinio pagrindo (GPS 1, 2 ir 3 klasių tinklų) punktų ar nuo LitPOS valstybinėje koordinačių sistemoje, galima nustatyti skirtumą tarp žemės sklypų riboženklių koordinačių vietovėje ir Nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje pažymėtų šių žemės sklypų ribų posūkio taškų koordinačių.

Valstybės įmonė Registrų centras apskaičiavo vietinėje ir valstybinėje koordinačių sistemoje matuotų žemės sklypų ribų leistinų nesutapimų dydžius. Nustačius žemės sklypų ribų nesutapimus, viršijančius leistinus nesutapimus, žemės sklypo kadastro duomenys, nustatyti atlikus kadastrinius matavimus nuo vietinio pagrindo punktų, kurių koordinatės nustatytos vietinėje koordinačių sistemoje arba vėliau perskaičiuotos į valstybinę koordinačių sistemą, turi būti tikslinami Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo ir Nuostatų nustatyta tvarka.

Taigi, nustatant žemės sklypo, kurio ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinatės buvo nustatytos vietinėje koordinačių sistemoje, ribas negali būti naudojamos iš vietinės koordinačių sistemos į valstybinę koordinačių sistemą perskaičiuotos koordinatės, o pirmiau minėtu būdu turi būti atstatomos žemės sklypo ribos vietovėje.

Pažymime, kad, vadovaujantis Nuostatų 13 punktu, žemės sklypo kadastriniai matavimai yra atliekami žemės sklypo savininko ar naudotojo arba jų įgaliotų asmenų iniciatyva ir lėšomis.

Atsakydami į Pažymos 52.2.2 papunktyje pateiktas rekomendacijas, informuojame, kad pagal Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1244 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Kontrolės nuostatai), 11.6 papunktį žemės naudojimo valstybinės kontrolės metu be kitų aplinkybių tikrinama, ar žemės sklypuose, vykdant ūkinę ir kitą veiklą, nepažeidžiamos teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose nustatytos žemės sklypų ribos, savavališkai neužimama žemė ir (ar) nenaudojami vandens telkiniai. Pagal Kontrolės nuostatų 3 punktą žemės naudojimo valstybinę kontrolę vykdo Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) vadovo paskirti Nacionalinės žemės tarnybos pareigūnai.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, ir vykdydami Pažymos 52.2.2 papunktyje nurodytas rekomendacijas, kreipėmės į Nacionalinę žemės tarnybą su prašymu iš Nacionalinės žemės tarnybos centrinio padalinio ir Marijampolės, Kazlų Rūdos ir Kalvarijos skyriaus darbuotojų sudaryti komisiją, kuri įvertintų Pažymoje pateiktą informaciją ir vietoje patikrintų Pažymos 52.2.2 papunktyje nurodytas aplinkybes. Nacionalinei žemės tarnybai pavedėme atlikti žemės sklypo (kadastro Nr. [redacted]) naudojimo valstybinę kontrolę ir nustatyti, ar pareiškėjai nuosavybės teise priklausanti gyvenamojo namo priestato dalis patenka į valstybinę žemę; nustačius žemės naudojimo reikalavimų pažeidimus, spręsti klausimą dėl pažeidėjų patraukimo administracinėn atsakomybėn.

Apie prašymo nagrinėjimo rezultatus Nacionalinei žemės tarnybai pavedėme informuoti žemės sklypo (kadastro Nr. [redacted]) savininkes, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių, Vyriausybės kanceliariją, Aplinkos ministeriją, Marijampolės savivaldybės administraciją,

Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos ir Žemės ūkio ministeriją.

Atsakydami į Pažymos 52.2.3 papunktyje pateiktas rekomendacijas, informuojame, kad Pažymos nagrinėjimo metu nustatėme, jog UAB „Topografas“ Marijampolės savivaldybės administracijos užsakymu 2010 m. nustatė žemės sklypo (kadastro Nr. [redacted]) kadastro duomenis ir parengė šio žemės sklypo planą M 1:500. Pažymime, kad žemės sklypo (kadastro Nr. [redacted]) kadastro duomenų byla, parengta atlikus kadastrinius matavimus, nustatant žemės sklypo ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinates valstybinėje koordinačių sistemoje, tuomečiam Marijampolės apskrities viršininko administracijos Žemės tvarkymo departamento Marijampolės žemėtvarkos skyriui tikrinti nebuvo pateikta, todėl nėra galimybės įvertinti UAB „Topografas“ 2010 m. parengtos žemės sklypo (kadastro [redacted]) kadastro duomenų bylos teisingumo. Minėto žemės sklypo kadastro duomenys, UAB „Topografas“ 2010 m. atlikus kadastrinius matavimus, Nekilnojamojo turto registre ir Nekilnojamojo turto kadastre nebuvo patikslinti.

Atkreiptinas dėmesys, kad pareiškėjos Nacionalinei žemės tarnybai pateiktame UAB „Topografas“ 2010 m. parengtame plane žemės sklypo (kadastro Nr. [redacted]) plane M 1:500 nėra šio žemės sklypo savininkų parašų, taip pat nėra pateiktas koordinačių žiniaraštis, t. y. minėtas planas neatitinka Taisyklių 53.6.5.5 ir 53.1 papunkčių (redakcijos, galiojusios iki 2018-02-23) ir Nuostatų 37.1 papunkčio reikalavimų.

Viceministras

Donatas Dudutis

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Gedimino pr. 19, LT-01103 Vilnius, Lietuva (2021-07-08 11:19:54)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl [redacted] skundo prieš Marijampolės savivaldybės administraciją, Nacionalinės žemės tarnybą prie ŽŪM ir Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-07-05 Nr. 3IN-467 (8.1 E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Donatas Dudutis, Viceministras
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-07-05 15:26:07 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-XL
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-07-05 15:26:12 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-A,Asmens dokumentu išrašymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1609313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-02-18 09:47:55–2024-02-18 09:47:55
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija, -
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-07-05 16:08:18 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-08-01 12:49:41–2022-07-31 12:49:41
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, O=Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija i.k.188675190, L=Vilnius, S=Lithuania, C=LT sertifikata, sertifikatas galioja 2019-08-01 12:49:41–2022-07-31 12:49:41
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.6.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-iu) parašo (-u) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2021-07-08 11:19:54)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2021-07-08 11:19:54 atspausdino Simonas Valotka
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-